

PALKKATIETÄMYS SUOMESSA

Työmarkkinalakimies

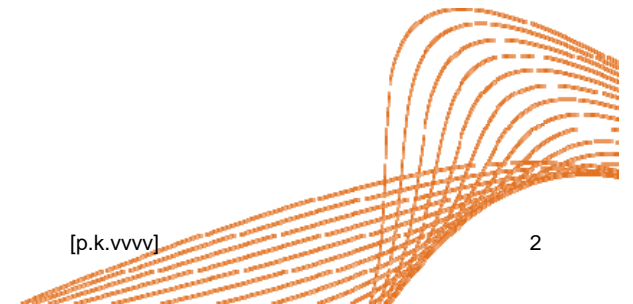
Jouko Hämäläinen

KT *Kuntatyönantajat*



YLEISTÄ PALKKATJETÄMYSHANKKEESTA SUOMESSA

- Palkkatietämystutkimushanke käynnistettiin Taseen aloitteesta
- Taseessa ovat edustettuna kaikki työmarkkinakeskusjärjestöt
- Taseen piirissä työmarkkinakeskusjärjestöt ovat tutkimukseen perustuen kehittäneet yhteistyössä palkkausjärjestelmiä



TASEEN HISTORIA

- 15.11.1989 allekirjoitetussa talous- ja tulopoliittisessa kokonaisratkaisussa sovittiin perustettavaksi työarviointijärjestelmätyöryhmä
- Keskusjärjestöt asettivat toukokuussa 1990 työryhmän, joka mm.
 - selvittää käytössä olevia työn vaativuuden arviointijärjestelmiä
 - tekee selvitysten perusteella ehdotuksia järjestelmien kehittämiseksi ottaen erityisesti huomioon naisvaltaiset alat ja tehtävät
 - selvittää mahdollisuuksia toimialojen rajat ylittäviin työn vaativuusvertailuihin
- Taseen toiminta on jatkunut katkeamatta vuodesta 1990 eteenpäin
 - Taseen suositukset oli suuri vaikutus 1990-luvun alkupuoliskolla mittavan palkkausjärjestelmien uudistamistyön käynnistymiseen eri sektoreilla

Palkkatietämys Suomessa – tutkimuksen tuloksista

- Tulokset osoittavat selvästi, että palkkausjärjestelmien toimivuudessa ja palkkatietämyksessä Suomessa on parantamisen varaa
 - Erityisesti palkkauksen kannustavat elementit tunnetaan heikosti
- Analyysin ja tutkiskelun paikka – sekä työnantajille että järjestöille – mistä palkkatietämyksen heikko taso johtuu
- Analyysin ja tutkiskelun paikka, mistä johtuvat suuret erot niissä eri organisaatioiden, eri järjestelmien ja jopa eri yksilöiden välillä saman yrityksen tai organisaation sisällä
- Oma esimies on tärkein palkkaustiedon lähde
 - Työnantajan tulee varmistaa, että esimiehillä on riittävät tiedot palkkausjärjestelmästä sekä taidot ja valtuudet sen soveltamiseen

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

- Palkkaukseen liittyviä prosesseja tulisi kehittää
- Lisäytyisikö palkkatietämys, mikäli palkkauksen henkilökohtaista osaa lisättäisiin nykyisestään
- Työehtosopimusten palkankorotusmalleja tulisi kehittää
- Palkkausjärjestelmien toimivuuden parantaminen on kaikkien etu, niin henkilöstön, organisaation kuin sen asiakkaiden
- Palkkaukseen ja palkkausjärjestelmään liittyvää tyytyväisyyttä voidaan edistää lisäämällä peruspalkkaukseen ja suorituksen palkkavaikutukseen liittyvää tietämystä ja palkka-avoimuutta sekä varmistamalla, että järjestelmää sovelletaan oikeudenmukaisesti
- Kuntatyönantaja on laatimassa yhdessä järjestöjen kanssa KVTES palkkausjärjestelmäopasta, joka osaltaan lisää tietoa palkkauksesta
- Aalto-yliopistolle ja työsuojelurahastolle: tutkimusta tämän aiheen parissa on tarvetta jatkaa, jotta saadaan hyvät käytännöt paremmin näkyviksi